

СЪВМЕСТНО **СТАНОВИЩЕ**
04/2021 **НА** **ЕВРОПЕЙСКИЯ**
КОМИТЕТ **ПО** **ЗАЩИТА** **НА**
ДАННИТЕ **И** **ЕВРОПЕЙСКИЯ**
НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ **ОТНОСНО**
ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕГЛАМЕНТ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА ОТНОСНО РАМКА ЗА
ИЗДАВАНЕТО, ПРОВЕРКАТА И
ПРИЕМАНЕТО НА ОПЕРАТИВНО
СЪВМЕСТИМИ УДОСТОВЕРЕНИЯ
ЗА ВАКСИНАЦИЯ, НАПРАВЕН ТЕСТ
И ПРЕБОЛЕДУВАНЕ С ЦЕЛ
УЛЕСНЯВАНЕ НА СВОБОДНОТО
ДВИЖЕНИЕ ПО ВРЕМЕ НА
ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
(ЦИФРОВО **ЗЕЛЕНО**
УДОСТОВЕРЕНИЕ)

Версия 1.1

История на версиите

1.1	8	2021 .	
1.0	31	2021 .	

СЪДЪРЖАНИЕ

1	ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА	4
2	ОБХВАТ НА СЪВМЕСТНОТО СТАНОВИЩЕ	5
3	ПРЕДВАРИТЕЛНИ СЪОБРАЖЕНИЯ	6
4	НЕОБХОДИМОСТ ОТ ВСЕОБХВАТНА ПРАВНА РАМКА	9
5	СПЕЦИФИЧНИ КОМЕНТАРИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ	12
5.1	Общи коментари	12
5.2	Категории лични данни	13
5.3	Приемане на подходящи технически и организационни мерки за защита на неприкосновеността на личния живот и мерки за сигурност	14
5.4	Определяне на администратори и обработващи лични данни.....	14
5.5	Прозрачност и права на субекта на данни.....	15
5.6	Съхранение на данните	15
5.7	Международно предаване на данни	16

Европейският комитет по защита на данните и Европейският надзорен орган по защита на данните

като взеха предвид член 42, параграф 2 от Регламент 2018/1725 от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО,

като взеха предвид Споразумението за ЕИП, и по-специално приложение XI и Протокол 37 към него, изменени с Решение № 154/2018 на Съвместния комитет на ЕИП от 6 юли 2018 г.,

като взеха предвид искането за съвместно становище на Европейския комитет по защита на данните и Европейския надзорен орган по защита на данните от 17 март 2021 г. по отношение на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими удостоверения за ваксинация, направен тест и преболедуване с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (Цифрово зелено удостоверение),

ПРИЕХА СЛЕДНОТО СЪВМЕСТНО СТАНОВИЩЕ

1 ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА

1. На 17 март 2021 г. Комисията публикува предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за **издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими удостоверения за ваксинация, направен тест и преболедуване с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19** (Цифрово зелено удостоверение) („предложението“). Предложението и приложението към него се приемат съгласно член 21, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), според който всеки гражданин на ЕС има право свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки¹ при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване.
2. На 17 март 2021 г. Комисията публикува и предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за **издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими удостоверения за ваксинация, направен тест и преболедуване на граждани на трети държави, които престояват или пребивават законно на територията на държавите членки, по време на пандемията от COVID-19** (Цифрово зелено удостоверение) („второто предложение“). Второто предложение се приема съгласно член 77, параграф 2, буква в) от ДФЕС, според която Съюзът разработва политики, в които се определят условията, при които гражданите на трети страни могат да се движат свободно на територията на Съюза.

---

¹ Позоваванията на „държави членки“ в рамките на настоящия документ следва да се разбира като позоваване на „държави — членки на ЕИП“, а позоваването на „ЕС“ следва да се разбира като позоваване на „ЕИП“.

3. Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД) и Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) отбелязват, че с предложенията се **цели улесняване на упражняването на правото на свободно движение в ЕС по време на пандемията от COVID-19 чрез създаването на обща рамка** за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими удостоверения за ваксинация, направен тест и преболедуване от COVID-19, наречена „цифрово зелено удостоверение“.
4. В предложението се посочва, че с цел ограничаване на разпространението на вируса държавите членки приеха различни мерки, някои от които имаха последици за правото на гражданите на Съюза да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, например ограничения за влизане или изисквания за поставяне под карантина на трансграничните пътници². В него също така се посочва, че много държави членки стартираха или планират да стартират инициативи за издаване на удостоверения за ваксинация³.
5. **Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че с предложенията от всички държави — членки на ЕС, се изисква да използват рамката „цифрово зелено удостоверение“ и да издават сертификати с цел улесняване на упражняването на правото на свободно движение в рамките на ЕС по време на пандемията от COVID-19.**
6. На 17 март 2021 г. Комисията поиска съвместно становище от ЕКЗД и ЕНОЗД въз основа на член 42, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725 („Регламент за защита на данните от институциите на ЕС“)⁴ по отношение на предложението и на второто предложение (общо наричани „предложенията“).

2 ОБХВАТ НА СЪВМЕСТНОТО СТАНОВИЩЕ

7. Предложенията имат изключително значение поради сериозното си въздействие върху защитата на правата и свободите на лицата по отношение на обработването на техните лични данни. **Обхватът на настоящото съвместно становище е ограничен до частите на предложенията, свързани със защитата на личните данни, които заемат основно място в предложенията.**
8. С цел яснота, тъй като второто предложение е ограничено до гарантирането, че държавите — членки на ЕС, прилагат правилата, предвидени в предложението, по отношение на граждани на трети държави, които пребивават или престояват законно на тяхна територия и имат право да пътуват до други държави членки в съответствие с правото на Съюза, ЕКЗД и ЕНОЗД ще представят своите препоръки, като поставят акцент върху предложението. С оглед на това общите коментари и съображения, изразени в настоящото съвместно становище, са изцяло приложими и за двете предложения.
9. Като не разглеждат други важни етични и обществени аспекти, върху които предложението би могло да окаже въздействие от гледна точка на спазването на основните права, ЕКЗД и ЕНОЗД изтъкват, че **е от съществено значение, че предложението е последователно и не противоречи**

---

² Вж. съображение 3 от предложението.

³ Вж. съображение 8 от предложението.

⁴ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

по никакъв начин на прилагането на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)⁵. С това се цели не само правна сигурност, но и избягване на възможността предложението да доведе до пряко или непряко застрашаване на основното право на защита на личните данни, както е установено в член 16 от ДФЕС и член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“).

10. По-специално, в настоящото съвместно становище ЕКЗД и ЕНОЗД ще посочат областите, в които е необходимо допълнително съгласуване на предложението с рамката на ЕС за защита на данните, също и с цел да се избегне правна несигурност, която би възникнала, ако тези области не бъдат разгледани в приетото законодателство.
11. ЕКЗД и ЕНОЗД са наясно с текущия законодателен процес по отношение на предложението и подчертават, че са на разположение на съзаконодателите за предоставяне на допълнителни съвети и препоръки в хода на целия процес, и по-специално, с цел гарантиране на: правна сигурност за физическите лица и надлежна защита на личните данни на субектите на данни в съответствие с ДФЕС, Хартата и законодателството за защита на данните.

3 ПРЕДВАРИТЕЛНИ СЪОБРАЖЕНИЯ

12. ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят, че защитата на данните не представлява пречка за борбата с настоящата пандемия⁶. Нещо повече, спазването на нормативната уредба в областта на защитата на данните ще допринесе за доверието на гражданите по отношение на рамката, създадена с предложението. Същевременно ЕКЗД и ЕНОЗД предлагат Комисията да **възприеме цялостен и етичен подход спрямо предложението с цел да бъдат обхванати всички въпроси, свързани с неприкосновеността на личния живот и защитата на данните и основните права**. Освен това, както беше подчертано по-рано, общите принципи на **ефективност, необходимост⁷ и пропорционалност⁸** трябва да обуславят всяка мярка, приета от държавите членки или институциите на ЕС, която включва обработване на лични данни за борба с COVID-19⁹.
13. В изявлението си от 25 февруари 2021 г. **Европейският съвет призова за общ подход спрямо удостоверенията за ваксинация**. Той също така приветства приемането на двете препоръки на Съвета относно пътуванията в рамките на ЕС и към него, съгласно които може да бъдат

---

⁵ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁶ Вж. Изявление на ЕКЗД относно обработването на лични данни в условията на разпространение на заразата от COVID-19. Прието на 19 март 2020 г.

⁷ Вж. Оценка на необходимостта от мерки, които ограничават основното право на защита на личните данни: Набор от инструменти, 11 април 2017 г.

⁸ Вж. Насоки на ЕНОЗД за оценка на пропорционалността на мерките, които ограничават основните права на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, 19 декември 2019 г.

⁹ Вж. Насоки № 4/2020 относно използването на данни за местонахождение и инструменти за проследяване на контакти във връзка с пандемията от COVID-19, т. 4; вж. също Изявление на ЕКЗД относно обработването на лични данни в условията на разпространение на заразата от COVID-19, 20 март 2020 г.

въвеждани ограничения в съответствие с принципите на **пропорционалност** и **недискриминация** и при отчитане на специфичното положение на трансграничните общности¹⁰.

14. ЕКЗД и ЕНОЗД изтъкват, че следва да се прави ясна разлика между „удостоверение за ваксинация“, което съответства на потвърждението, предоставено на лице, което е получило ваксина срещу COVID-19, и термина „удостоверение за имунизация“. Във връзка с това отбелязваме, че към момента на изготвяне на настоящото съвместно становище, изглежда, са налице малко научни доказателства, подкрепящи тезата, че поставянето на ваксина срещу COVID-19 (или преболедуването от COVID-19) осигурява имунитет, както и колко дълго трае той. Поради това цифровото зелено удостоверение следва да се разглежда просто като проверимо доказателство за фактическо медицинско прилагане или медицинска история с времеви печат, което ще улесни свободното движение на гражданите на ЕС поради общия си формат във всички държави членки. Въздържаме се обаче да правим заключения относно имунитета или заразността, тъй като все още липсва консолидирано научно становище.
15. Във връзка с това ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят, че Световната здравна организация (СЗО) заяви в своето „Междинно становище: съображения относно доказателството за ваксинация срещу COVID-19 за пътуващите в чужбина лица“ от 5 февруари 2021 г.¹¹, че [удебеленият шрифт е добавен] (...) *националните органи и транспортните оператори не следва да въвеждат изисквания за доказателство за ваксинация срещу COVID-19 за международни пътувания като условие за отпътуване или влизане в страната, като се има предвид, че все още са налице критични неизяснени въпроси по отношение на ефикасността на ваксинацията за намаляване на предаването на вируса.*
16. Предвид текущите обсъждания ЕКЗД и ЕНОЗД признават, че към момента на издаване на настоящото съвместно становище съществуват различни мнения по отношение на потенциалния риск от дискриминация, произтичащ от използването на удостоверения за ваксинация¹². Въпреки че предложението не е ограничено до удостоверенията за ваксинация с

---

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2021/02/25/statement-of-the-members-of-the-european-council-on-covid-19-and-health-25-february-2021/>

¹¹ <https://www.who.int/news-room/articles-detail/interim-position-paper-considerations-regarding-proof-of-covid-19-vaccination-for-international-travellers>

¹² Вж., наред с другото, Ada Lovelace Institute, „Какво следва да е мястото на ваксинационните паспорти за COVID-19 в обществото?“ (*What place should COVID-19 vaccine passports have in society?*), 17.2.2021 г. На стр. 2: *Експертната група стигна до заключението, че понастоящем ваксинационният статус не предоставя ясно или убедително доказателство за риска от предаване, от което и да е лице на другите. Без това доказателство не може да има стабилни основания за вземане на решения, базирани на риска, поради което каквото и да е въвеждане на цифров паспорт понастоящем не е обосновано.*

Съответно вж. стр. 4: *Цифровите паспорти не следва да се въвеждат, докато неизвестните относно COVID-19 са толкова много, особено по отношение на въздействието на различни ваксини (и режими за ваксинация) върху предаването, продължителността на защитата и възможността за обобщаване на тези въздействия.*

Следва също да се отбележи следното: *Въпреки че ваксинационните паспорти ще бъдат възприети от някои като начин за увеличаване на свободата, за хората без паспорт те ще представляват **отказване на свободи, които се предоставят на други.** Поради това следва ясно да бъде формулирана обосновката, както за облекчаването на настоящите ограничения за някои, така и за тяхното продължаване за други (на стр. 3). Съгласно определението в настоящия документ ваксинационният паспорт се състои от три елемента: **информация за здравословното състояние** (ваксинационен статус, напр. чрез удостоверение), **проверка на самоличността** (свързване на притежателя с това удостоверение) и **разрешение с цел позволяване или забраняване на действия***

оглед намаляване на риска от дискриминация, ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават **липсата на оценка на въздействието, придружаваща предложението**, в която би могло да се предостави обосновка по отношение на въздействието на мерките, които се приемат, както и на **ефективността на вече съществуващите мерки с по-ниска степен на намеса**.

17. Същевременно ЕКЗД и ЕНОЗД признават още, че настоящата извънредна ситуация, причинена от пандемията от COVID-19, доведе до реални и значими рискове както по отношение на упражняването на правото на свободно движение в рамките на държавите членки, така и за общественото здраве поради липсата на общ подход за оперативно съвместими удостоверения. Освен това, както беше посочено от Европол, съществува висок риск, свързан с подправянето и незаконната продажба на фалшиви удостоверения за направен тест за COVID-19¹³. Съгласно предложението цифровото зелено удостоверение ще намали тези рискове чрез хармонизиране на документацията и приемане на редица свързани с това мерки за сигурност. Освен това следва да се има предвид, че въвеждането на цифровото зелено удостоверение няма да премахне риска от подправяне, поради което то трябва да бъде придружено от приемането на подходящи технически и организационни мерки за защита срещу манипулиране и фалшифициране на удостоверенията.
18. Като се имат предвид горепосочените съображения, ЕКЗД и ЕНОЗД признават законната цел на предложението да се хармонизира документацията, свързана с издаването, проверката и приемането на цифровото зелено удостоверение в рамките на ЕС, с цел да се позволи свободното движение на граждани между държавите — членки на ЕС. Предоставените по-долу препоръки обаче, ограничени до разпоредбите от предложението, които са относими към защитата на данните, се отправят с резерви с оглед на текущите научни, правни и обществени обсъждания.
19. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че в предложението се предвижда цифрово зелено удостоверение, насочено към обхващане на различните условия, пред които са изправени гражданите на ЕС и законно пребиваващи лица от трети държави (ваксинирани, преболедали и с направен тест), като така се позволява да бъдат изпълнени различните изисквания, които може да бъдат установени от държавите членки за премахване на ограниченията за упражняването на правото на свободно движение, приети за борба с пандемията от COVID-19. Същевременно, ЕКЗД и ЕНОЗД отправят искане към Комисията да поясни, че държавите членки следва да приемат и трите вида удостоверения. Ако това не е така, ще възникне явна дискриминация, основана на данни за здравословното състояние, което от своя страна води до нарушаване на основните права.
20. ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват също така, че при въвеждането на цифровото зелено удостоверение трябва във всеки случай да бъдат обмислени и мерки за установяване и намаляване на рисковете, които може да възникнат вследствие на използването на рамката, и издаването на цифровото зелено удостоверение, включително възможно непредвидено вторично използване без надлежно правно основание, установено на национално равнище, което е съобразено с членове 7 и 8 от Хартата и напълно съответства на ОРЗД, както ще бъде обяснено подробно в следващата глава.

(пропуск). Отбелязваме, че всеки един от тези аспекти, които са относими и от гледна точка на защитата на данните, не е определен в достатъчна степен в предложението.

¹³ <https://www.europol.europa.eu/early-warning-notification-illicit-sales-of-false-negative-covid-19-test-certificates>

4 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ВСЕОБХВАТНА ПРАВНА РАМКА

21. Съгласно член 52 от Хартата [п]ри спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани, само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора. В съответствие с това **следва внимателно да се анализира дали мерките, въведени с предложението, са съобразени с принципите на необходимост и пропорционалност.** По-специално, с предложението следва да се постигне справедлив баланс между целите от общ интерес, преследвани с цифровото зелено удостоверение, и личния интерес на самоопределение, както и зачитането на неприкосновеността на личния живот, защитата на данните и недискриминацията, и други основни свободи, като например свободата на движение и пребиваване.
22. Комисията обосновава пропорционалността на предложението с факта, че в него обработването на лични данни е ограничено до необходимия минимум, като в удостоверенията, които ще бъдат издавани, се включва само ограничен набор от лични данни (член 5 и приложението към предложението); с посочването, че данните, получени при проверката на удостоверенията, следва да не се запазват (член 9); и с установяването на рамка, за която не се изисква създаването и поддържането на централна база данни. Освен това в предложението се изяснява, че цифровото зелено удостоверение и неговата рамка ще имат временен характер, тъй като то следва да бъде спряно с делегиран акт на Комисията, когато пандемията от COVID-19 приключи (член 15, параграф 2 от предложението), и тогава ще липсва основание за представяне на здравни документи от гражданите, когато упражняват правото си на свободно движение.
23. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че предвид естеството на намеса на мерките, представени с предложението, всяко възможно допълнително използване на рамката и на цифровото зелено удостоверение въз основа на правото на държава членка, различно от това за улесняване на свободното движение между държавите членки ще попада извън обхвата на предложението¹⁴ и следователно на съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД.
24. Въпреки това ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че ако държавите членки все още искат да прилагат цифровото зелено удостоверение въз основа на правото на държава членка с цел евентуално допълнително използване, различно от предвидената цел за улесняване на свободното движение между държавите — членки на ЕС, това може да доведе до непредвидени последици и рискове за основните права на гражданите на ЕС. В действителност разширяването на прилагането на цифровото зелено удостоверение към други ситуации с цел облекчаване на въведените понастоящем ограничения вече беше предложено и държавите членки може да планират да го въведат като фактическо изискване, например за влизане в магазини, ресторанти, клубове, места за поклонение или фитнес центрове или да го използват във всякакъв друг смисъл, например в работни условия. Всякакво подобно допълнително използване на цифровото зелено удостоверение и свързаната с него рамка съгласно национално правно основание не следва законно или фактически да води до дискриминация въз основа на това дали е налице (или не) ваксинация или възстановяване от COVID-19. Поради тази причина **ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че при всяко евентуално допълнително използване на рамката, цифровото зелено удостоверение и**

---

¹⁴ Вж. съображение 37 от предложението.

свързаните с него лични данни на равнище държави членки трябва да се спазват членове 7 и 8 от Хартата и то трябва да бъде в съответствие с ОРЗД, включително член 6, параграф 4 ОРЗД¹⁵. Това налага необходимостта от подходящо правно основание в правната уредба на държавите членки, като се зачитат принципите на ефективност, необходимост, пропорционалност и се включат надеждни и специфични защитни мерки, приложени след подходяща оценка на въздействието, по-специално с цел избягване на всякакъв риск от дискриминация¹⁶ и забраняване на съхраняването на данни, събрани при проверка. Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че такава система трябва да бъде интегрирана в обща здравна политика. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че такова правно основание в правото на държава членка следва да включва най-малкото специфични разпоредби, които ясно определят обхвата и степента на обработването, съответната специфична цел, категориите образувания, които могат да проверяват удостоверенията, както и съответните защитни мерки за предотвратяване на злоупотреби, като се вземат под внимание рисковете по отношение на правата и свободите на субектите на данни¹⁷. Както беше изяснено от Съда на Европейския съюз, необходимостта от защитни мерки е още по-голяма, когато лични данни подлежат на автоматично обработване и когато става дума за защита на чувствителните данни, които са особената категория лични данни¹⁸.

25. Тъй като правното основание за всяко допълнително обработване ще зависи от неговата съвместимост с правното основание, определено на равнище ЕС, ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят значението на ясното определяне на целта(ите) на цифровото зелено удостоверение в предложението. Както посочва Съдът на Европейския съюз (голям състав) в решението по делото *Digital Rights Ireland* от 8 април 2014 г., и по-специално в т. 61—62 от него: (...) *Директива 2006/24 не урежда материалните или процесуални условия за достъп на компетентните национални органи до данните и до тяхното последващо използване.. Член 4 (...), който урежда достъпа на тези органи до запазените данни, не съдържа изрична разпоредба в смисъл, че този достъп и последващото използване на съответните данни трябва да бъдат строго ограничени до предотвратяването и разкриването на точно определени тежки престъпления [за регламента, строго определени цели] (...); а се ограничава да предвиди, че всяка държава членка определя процедурата, която трябва бъде следвана, и условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да се получи достъп до запазените данни в съответствие с изискванията за необходимост и съразмерност.* [удебеленият шрифт е добавен]
26. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че подробното описание на целта(ите) на предвидената мярка е не само предпоставка за проверката за пропорционалност, но то спомага и за доказване на спазването

---

¹⁵ С член 6, параграф 4 от ОРЗД се разрешава обработването на лични данни за други цели, различни от тези, за които първоначално са били събрани личните данни, въз основа на правото на Съюза или правото на държава членка, което представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество за гарантиране на целите по член 23, параграф 1 от ОРЗД.

¹⁶ ЕКЗД и ЕНОЗД са на мнение, че държавите членки следва, по-специално, да вземат под внимание риска от дискриминация, който може да произтече от различните равнища на наличие на и достъп до ваксини за лицата в ЕС, наличие на тестване на ниски цени като алтернатива на ваксинацията и т.н.

¹⁷ За допълнителни примери за защитни мерки вж. Насоки 10/2020 на ЕКЗД относно ограниченията съгласно член 23 от ОРЗД.

¹⁸ Решение на Съда на Европейския съюз от 6 октомври 2020 г., *La Quadrature du Net* и др., съединени дела C-511/18, C-512/18 и C-520/18, ECLI:EU:C:2020:791, т. 132.

на първото изискване от член 52, параграф 1 от Хартата, а именно качеството на закона¹⁹. Във връзка с това считаме, че в предложението може да бъде определена по-добре целта на цифровото зелено удостоверение и в него следва да се предвижда механизъм за използването на удостоверението (състоящо се от трите варианти на сертификати) от страна на държавите членки.

27. ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че цифровото зелено удостоверение не само ще съдържа чувствителната информация, разкрита в самия документ, но и чувствителна информация, която може да бъде извлечена логически. Например, като се имат предвид различното състояние на етапите на ваксинация в отделните държави членки и редът на приоритетност, лесно може да се направи изводът, че млад човек, който е бил ваксиниран, докато други от същата възрастова категория не са, се отличава с особеност, която оправдава ранната ваксинация, като например че е имунокомпрометиран или с наличие на хронично заболяване²⁰.
28. Нещо повече, ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че **в предложението трябва изрично да бъде посочено, че след края на пандемията не се разрешават достъпът и последващото използване на данните, обработвани съгласно регламента от страна на държавите членки**, и във връзка с това да се предвидят ясни указания (включително ясна клауза за преразглеждане и клауза за прекратяване на използването на рамката и цифровото зелено удостоверение, както и участието на научни органи за наблюдение в областта на здравеопазването, които издават официални становища относно използването на удостоверението(ята).
29. И накрая, ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че съображение 42 и член 15 от предложението трябва също да бъдат изменени с цел изключване на всяко бъдещо използване на цифровото зелено удостоверение след края на пандемията и ограничаване на обхвата на предложението до настоящата пандемия от COVID-19 и вируса SARS-CoV-2. Във връзка с това ЕКЗД и ЕНОЗД се противопоставят на съществуващата възможност, съдържаща се в член 15, съгласно който Комисията може посредством делегиран акт да обяви по-нататъшното прилагане на предложението в бъдеще, ако СЗО обяви извънредна ситуация от международно значение, свързана с общественото здраве, свързана със SARS-CoV-2, „негов вариант или подобни инфекциозни болести с епидемичен потенциал“. ЕКЗД и ЕНОЗД считат за подходящо заличаването на подчертаните думи от разпоредбата, за да бъде спазен принципът на ограничаване в рамките на целта и **обхватът на предложението да бъде ограничен до настоящата пандемия от COVID-19 и до целта за улесняване на свободното движение на хора (да бъде допълнително определена и**

---

¹⁹ Както се посочва в заключението на генералния адвокат Mengozzi, ECLI:EU:C:2016:656, т. 193 относно Проект за споразумение между Канада и Европейския съюз относно обработката и предаването на резервационни данни на пътниците: „Съгласно практиката на ЕСПЧ този израз по същество изисква разглежданата мярка да бъде **достъпна и достатъчно предвидима**, или с други думи, **по достатъчно ясен за всички начин да посочва в достатъчна степен при какви обстоятелства и условия оправомощава публичната власт да прибегва до мерки, засягащи техните права, защитени от ЕКПЧ**“ (удебеленият шрифт е добавен).

Във връзка с това вж. също становището на съдия Koskelo, подкрепено от съдия Felici в рамките на Европейския съд по правата на човека, решение по дело Catt/Обединено кралство от 24 януари 2019 г., т. 6, „общите принципи на законодателството в областта на защитата на данните, като например тези, с които се изисква данните, които ще бъдат обработвани, да бъдат подходящи, относими и да не надхвърлят необходимото във връзка с тази цел, стават **размити, евентуално до степен на практическа неуместност, при което самата цел няма свое смислено определение или ограничение**“ (удебеленият шрифт е добавен).

²⁰ Вж. Sofone N. Ignacio, „Приложения за ограничаване: имунизационни паспорти и наблюдение на проследяването на контакти“ (*Containment Apps: Immunity Passports and Contact Tracing Surveillance*), 16 януари 2021 г., https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3767301

придружена от защитните мерки, конкретизирани в настоящото, макар и неизчерпателно, съвместно становище) предвид настоящата ситуация.

5 СПЕЦИФИЧНИ КОМЕНТАРИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

5.1 Общи коментари

30. Първо, ЕКЗД и ЕНОЗД подчертават, че с настоящото предложение не се разрешава — и то не трябва да води до — създаването на какъвто и да е вид централна база данни от лични данни на равнище ЕС под претекста за създаването на рамката на цифровото зелено удостоверение.
31. **В съображение 14, член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от предложението** се посочва, че (...) *Държавите членки следва да издават удостоверенията, съставляващи цифровото зелено удостоверение, автоматично или при поискване (...)*. Във връзка с това ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват в предложението да бъде изяснено дали цифровото зелено удостоверение ще се създава автоматично, но ще се предоставя само при поискване от страна на субекта на данни, или дали то ще се издава единствено при поискване от страна на субекта на данни.
32. **Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че удостоверенията следва непременно да бъдат на разположение както в цифров формат, така и на хартиен носител, за да се гарантира включването на всички граждани.** Във връзка с това препоръчваме формулировката на съображение 14 и член 3, параграф 2 от предложението да бъде засилена.
33. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че в **съображение 15 от предложението** изрично се признава, че съответствието със законодателството на Съюза за защита на данните е ключов фактор за трансграничното приемане на трите вида удостоверения, които се предлагат (т.е. удостоверение за ваксинация, удостоверение за направен тест и удостоверение за преболедуване) . Освен това в съображение 38 от предложението се предвижда, че „[в] съответствие с принципа за свеждане на личните данни до минимум удостоверенията следва да съдържат само личните данни, необходими за улесняване на упражняването на правото на свободно движение в рамките на Съюза по време на пандемията от COVID-19“.
34. ЕКЗД и ЕНОЗД признават, че в **съображение 37 от предложението** се предвижда член 6, параграф 1, буква в) и член 9, параграф 2, буква ж) от ОРЗД да бъдат правното основание за обработването на лични данни, необходимо за издаването и проверката на оперативно съвместимите удостоверения. Във връзка с това ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват горепосоченото правно основание, или като алтернатива посочването на спазването на ОРЗД, да бъде включено и в основния текст на предложението, наред с другото в член 1, втора алинея и в член 8, параграф 2, буква б) от предложението.
35. **Съгласно съображение 39 от предложението** „[з]а целите на настоящия регламент личните данни могат да се предават/обменят през граница единствено с цел получаване на информацията, необходима за потвърждаване и проверка на статуса на притежателя на удостоверение за ваксинация, направен тест или преболедуване.“ ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че от гледна точка на оперативната съвместимост терминът „лични данни“ следва да бъде уточнен допълнително, по-специално, като бъде съгласуван с Насоките на мрежата за електронно здравеопазване. Техниките за проверка, при които не се изисква предаване на лични данни, се прилагат по подразбиране, когато това е технически възможно в съответствие с принципа за защита на данните по подразбиране.

36. ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че **съображение 47 от предложението** трябва да бъде адаптирано с цел да отразява искането от Комисията за съвместна консултация с ЕКЗД и ЕНОЗД в съответствие с член 42, параграф 2 от Регламента за защита на данните, обработвани от институциите на ЕС.
37. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че с **член 3, параграф 3 от предложението** на гражданите се позволява да получат безплатни удостоверения, както и нови удостоверения, ако съдържащите се в цифровото зелено удостоверение лични данни не са точни или са станали неточни или неактуални, или ако притежателят вече не разполага с удостоверението. ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват в тази разпоредба да се изясни, че удостоверението, както и неговите изменения се издават **при поискване от страна на субекта на данни**.
38. И накрая, ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че в допълнителното определение на „оперативна съвместимост“ от **член 2, параграф 6 от предложението** липсва яснота, доколкото цифровите зелени удостоверения се основават на правилата от Регламента относно електронната идентификация и удостоверителните услуги и на работата на програмата ISA2 (по-рано програмите IDABC и ISA) по Европейската рамка за оперативна съвместимост.

5.2 Категории лични данни

39. ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че в приложение I се определят категориите лични данни и полетата за данни, които трябва да бъдат обработвани в рамката на цифровото зелено удостоверение. Във връзка с това **считаме, че основанието за необходимостта от такива специфични полета за данни не е ясно определено в предложението**. Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че следва да се предостави допълнително обяснение по отношение на това дали е необходимо всички категории лични данни, предвидени в приложение I, да бъдат включени в кода за бърза реакция (QR) в удостоверенията както в цифров формат, така и на хартиен носител. Подход, при който заложените категории данни и QR кодовете се поддържат по различен начин, може да подобри свеждането на данните до минимум при различните случаи на използване. Освен това, по отношение на ефективността на цифровото зелено удостоверение отбелязваме, че не е определен „срокът на изтичане“ на валидността на всяко „удостоверение“ (с изключение на „удостоверението за преболедуване“). От гледна точка на защитата на данните последният аспект е свързан с липсата на уточняване на периодите на съхраняване на данните.
40. С оглед на тези съображения и по-специално, по отношение на удостоверението за ваксинация ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че в съображенията на предложението следва да се съдържа допълнителна обосновка на нуждата от полета за данни, като например ваксинационен лекарствен продукт, титляр на разрешението за търговия или производител на ваксината и пореден номер при серия от ваксинации/доза, които трябва да бъдат включени в удостоверението с цел улесняване на упражняването на правото на свободно движение в рамките на ЕС по време на пандемията от COVID-19. Освен това отбелязваме, че липсата на хармонизиране в предложението може да представлява пречка пред целта за улесняване на упражняването на правото на свободно движение на гражданите на ЕС.
41. В допълнение ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че в съответствие с член 5, параграф 2, член 6, параграф 2 и член 7, параграфи 1 и 2 от предложението Комисията е оправомощена да приема делегирани актове, като добавя, променя или заличава полета за представяне на информация, свързана с определените категориите лични данни в трите вида удостоверения. Всяка промяна на тези полета може да направи оценката на въздействието невалидна, което съответно ще изисква повторна преценка на риска. Във връзка с това **ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че делегирани актове следва да се приемат само в случаи на добавяне на допълнителни полета за данни**

(подкатегории данни), попадащи във вече определените категории. ЕНОЗД (и ЕКЗД, когато е приложимо) следва да бъде консултиран, когато се предлагат такива делегирани актове.

42. На последно място, както вече беше посочено във връзка с ограничаването на предложението в рамките на целта, ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват също така, че точка 3, буква в) от приложението включва „заболяване или патоген, което/който гражданинът е преболедувал“ като поле за данни в удостоверението. Предвид това **ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че по отношение на обхвата на проекта за предложение и ситуацията с COVID-19, пред която сме изправени понастоящем, заболяването или патогенът, което/който гражданинът е преболедувал, следва да бъде ограничено(ограничен) само до COVID-19, включително неговите варианти.**

5.3 Приемане на подходящи технически и организационни мерки за защита на неприкосновеността на личния живот и мерки за сигурност

43. ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че въпреки чувствителния характер на личните данни, които ще бъдат включени в цифровото зелено удостоверение, в предложението се предвижда чрез акт за изпълнение на Комисията (член 8 от предложението) да се вземе решение относно мерките за защита на неприкосновеността на личния живот, мерките за сигурност и изискванията, на които следва да отговаря цифровото зелено удостоверение.
44. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че в съответствие с член 32 от ОРЗД **в предложението следва да се посочва, че администраторите и обработващите лични данни прилагат подходящи технически и организационни мерки** за осигуряване на ниво на сигурност, съобразено с риска от обработването. При тези мерки следва да се обмисли, например, създаването на процедури за редовно тестване, оценка и преценка на ефективността на приетите мерки за защита на неприкосновеността на личния живот и мерки за сигурност. В действителност отбелязваме, че тези мерки са изготвени, за да бъдат включени в операциите по обработване с цел да бъдат защитени правата на субектите на данни. **По-нататъшно уточняване на задължителните мерки може да бъде направено посредством актове за изпълнение**, приети от Комисията в съответствие с член 8 от предложението.
45. ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят, че приемането на подходящи технически и организационни мерки за защита на неприкосновеността на личния живот и мерки за сигурност, както е посочено по-горе, следва да бъде предприето както по време на определянето на средствата за обработване, така и по време на самото обработване в съответствие с принципите на защита на данните на етапа на проектиране и по подразбиране, както е установено в член 25 от ОРЗД.
46. Що се отнася до приемането от страна на Комисията на актове за изпълнение, предвиждащи допълнителни технически спецификации за предложените видове удостоверения, ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят задължението на Комисията да се консултира с ЕНОЗД и ЕКЗД (когато е приложимо) в съответствие с член 42 от Регламента за защита на данните, обработвани от институциите на ЕС.
47. И накрая, ЕКЗД и ЕНОЗД предлагат също така в заглавието на член 8 да се добавят думите „и технически и организационни мерки“ с цел съгласуваност с формулировката в ОРЗД и поради значението на приемането на подходящи технически и организационни мерки.

5.4 Определяне на администратори и обработващи лични данни

48. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че в предложението се предвижда известна отправна точка по отношение на изясняването на ролите на администратор и обработващ лични данни в рамката на цифровото зелено удостоверение. Във връзка с това отбелязваме, че съгласно член 9,

параграф 4 от предложението **органите, отговарящи за издаването** на цифровото зелено удостоверение, посочено в член 3, **се считат за администратори** по смисъла на член 4, параграф 7 от ОРЗД. Освен това в член 8, буква ж) от предложението се предвижда, че Комисията приема актове за изпълнение, съдържащи техническите спецификации и правила за разпределяне на отговорностите между администраторите и обработващите лични данни.

49. Поради значението на цифровото зелено удостоверение за упражняването на правото на свободно движение и като се има предвид евентуалното използване на удостоверението в множество държави членки (например при пътуване през различни страни членки), **ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват в предложението да се посочи, че се оповестява публично списък на всички организации, предвидени да действат като администратори, обработващи и получаващи лични данни във въпросната държава членка** (различни от органите, отговорни за издаването на удостоверенията, които са изброени в член 9, параграф 4 от предложението). Това ще позволи на гражданите на ЕС, които използват цифровото зелено удостоверение, да се запознаят с идентичността на субекта, към който могат да се обърнат за упражняване на своите права на защита на данните съгласно ОРЗД, включително правото да получават прозрачна информация относно начините, по които могат да упражняват своите права, свързани с обработването на лични данни.
50. И накрая, ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват **в предложението, където е разписана рамката, гарантираща оперативна съвместимост между удостоверенията да бъде изяснена ролята на Комисията съгласно нормативната уредба в областта на защитата на данните**.

5.5 [Прозрачност и права на субекта на данни](#)

51. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват член 3, параграф 2 от предложението, в който се разяснява, че *[и]нформацията, съдържаща се в удостоверенията, се представя също в разбираема от човека форма*. Поради чувствителния характер на включените данни ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват Комисията да гарантира, че прозрачността на процедурите е ясно определена, за да могат гражданите да упражняват правата си на защита на данните.
52. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват член 3, параграф 3 от предложението, в който се посочва, че *[п]ритежателят има право да поиска да му бъде издадено ново удостоверение, ако съдържащите се в него лични данни не са точни или са станали неточни или неактуални (...)*, тъй като това съответства на член 5, параграф 1, буква г) и член 16 от ОРЗД.

5.6 [Съхранение на данните](#)

53. ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват съображение 40 от предложението, в което се посочва, че *[н]астоящият регламент не създава правно основание личните данни, получени чрез удостоверение, да бъдат запазени от държавата членка на местоназначение или от операторите на трансгранични услуги за превоз на пътници, от които се изисква съгласно националното законодателство да прилагат определени мерки в областта на общественото здраве по време на пандемията от COVID-19*, и член 9, параграф 3 от предложението, в който изрично се посочва, че *[л]ичните данни, обработвани за целите на издаването на удостоверенията, посочени в член 3, включително издаването на ново удостоверение, не се съхраняват по-дълго от необходимото за целта му и в никакъв случай за по-дълго от срока, през който удостоверенията могат да се използват за упражняване на правото на свободно движение, тъй като и двете разпоредби съответстват на принципа на ограничение на съхранението на данни от ОРЗД*.

54. ЕКЗД и ЕНОЗД припомнят, че при съхранение на лични данни от страна на издаващите органи следва да се спазват принципите, установени в член 5, параграф 1, буква д) от ОРЗД, и когато е възможно, изрично да бъдат определени конкретни периоди на съхранение на данните. Ако това не е било възможно, следва най-малкото да бъдат определени конкретни критерии, използвани за определянето на такъв период на съхранение. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че във всеки случай в съответствие с член 15, параграф 2 от предложението периодът на съхранение в държавите членки следва да не продължава след края на пандемията от COVID-19.

5.7 Международно предаване на данни

55. ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват, че съгласно съображение 39 от предложението (...) *личните данни могат да се предават/обменят през граница единствено с цел получаване на информацията, необходима за потвърждаване и проверка на статуса на притежателя на удостоверение за ваксинация, направен тест или преболедуване (...)*. Освен това в член 4, параграф 2 от предложението се предвижда, че *[к]огато е възможно, рамката осигурява оперативна съвместимост с технологичните системи, създадени на международно равнище*. Въз основа на тази формулировка ЕКЗД и ЕНОЗД разбират, че чрез предложението, в определени ситуации, при прилагането на цифровото зелено удостоверение ще се осигури възможност за потенциално международно предаване на лични данни. ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че тези случаи на международно предаване може да включват допълнителен риск за обработването на лични данни, тъй като трети държави може да използват вторично данните, обменени в рамката на цифровото зелено удостоверение. Поради това **ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват изрично да бъде изяснено дали и кога се очакват случаи на международно предаване** и в законодателството да се включат защитни мерки с цел да се гарантира, че трети държави ще обработват обменените лични данни единствено за целите, определени в предложението.

Брюксел, 31 март 2021 година.

За Европейския комитет по защита на данните

Председател

(Andrea Jelinek)

За Европейския надзорен орган по защита на данните

Европейски надзорен орган по защита на данните

(Wojciech Wiewiórowski)